

Onderwerp: Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond
BBV nr: 2016/19531

1. Inleiding

Op 1 januari 2015 is het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Mede naar aanleiding hiervan is op 26 november 2014 een startnotitie in het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst IJmond vastgesteld waarin werd geconstateerd dat de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond, hierna ook te noemen 'de regeling', dient te worden gewijzigd. In de vergadering van het algemeen bestuur van 3 juli 2015 is vervolgens een aantal uitgangspunten vastgesteld inzake de samenstelling van het bestuur in de gewijzigde regeling en een voorkeur uitgesproken voor de samenstelling.

Op grond van artikel 37 van de regeling kan de regeling worden gewijzigd indien tenminste tweederde van het aantal deelnemers hiertoe besluiten. De colleges hebben toestemming van hun raden (en in het geval van de provincie van Provinciale Staten) nodig voor de wijziging.

De belangrijkste wijzigingen in de regeling betreffen:

- het belang van de regeling
- de positie van de burgemeesters en raden van de deelnemende IJmondgemeenten
- de samenstelling en bevoegdheden van het bestuur
- de financiële en beleidsmatige kaders
- de inlichtingen- en verantwoordingsplichten
- de introductie van dienstverleningsovereenkomsten en afsprakenkaders.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- het college toestemming te verlenen, zoals bedoeld in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond voort te zetten, die in werking treedt per 1 april 2016. De oude gemeenschappelijke regeling van 1 januari 2015 komt hiermee te vervallen.

3. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is om de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming te brengen met de vigerende Wet gemeenschappelijke regelingen.

4. Argumenten

De volgende wijzigingen zijn in de regeling aangebracht.

Belang regeling

Het belang waarvoor de regeling is ingesteld aangepast naar 'belang van het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Hiermee wordt vooruitgelopen op de Omgevingswet en dit sluit landelijk aan bij de achtergrond van de oprichting van de regionale uitvoeringsdiensten en de taken die de dienst inmiddels uitvoert.

Burgemeesters en raden IJmondgemeenten

De Omgevingsdienst IJmond voert en oefent na inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentebestuur, de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden en het

Besluit dualisering provinciale en gemeentelijke medebewindsbevoegdheden alleen nog collegetaken en -bevoegdheden uit. De Wgr, op advies van de Raad van State, maakt het in dat kader niet mogelijk burgemeesters en raadsleden nog langer in het bestuur te benoemen. Derhalve zijn in de gewijzigde regeling de burgemeesters en raden van de *IJmondgemeenten* uit de regeling geschreven. Daarmee wordt de regeling formeel een collegeregeling. Voor Haarlem verandert er in dit opzicht niets, omdat er geen Haarlemse raadsleden in het bestuur zaten en ook de burgemeester, *als zelfstandig bestuursorgaan*, geen deel uitmaakte van het bestuur. De burgemeester kan overigens wel lid zijn van het bestuur als lid van het college van b&w. In Haarlem is dit het geval.

Samenstelling bestuur

Op dit moment bestaat het AB uit 13 leden en het DB uit 6 leden. In het AB geldt een stemverhouding naar rato van financiële inbreng op grond van de vastgestelde begroting. Met de overgang naar een collegeregeling worden alle leden van het AB benoemd door de deelnemende colleges (artikel 13, tiende lid Wgr), waar dat voorheen *voor de IJmondgemeenten* door de raad geschiedde. In de gewijzigde Wgr is daarnaast bepaald dat het DB in aantal leden nimmer de meerderheid mag uitmaken van het AB (artikel 14, derde lid Wgr). Vanuit het ministerie is op *ambtelijk niveau* gesteld dat dit laatste ook geldt voor de stemverhouding binnen het algemeen bestuur. Dus het aantal stemmen (naar rato van de financiële inbreng van de gemeenten) van de leden van het DB zou in die visie gezamenlijk niet meer mogen bedragen dan de helft van het aantal stemmen in het AB. Hiervoor is in de wetstekst en bijhorende Memorie van Toelichting echter geen grond te vinden. In het voorstel voor de wijziging is derhalve bij de wetstekst aangesloten en wordt dus geen beperking opgelegd aan het aantal stemmen in het DB ten opzichte van het AB.

In de vergadering van het AB van 3 juli 2015 zijn enkele uitgangspunten vastgesteld voor de samenstelling van het bestuur in de gewijzigde regeling en is een besluit genomen inzake de samenstelling van het bestuur. In het voorstel voor de gewijzigde regeling bestaat het AB uit 8 leden, één voor elke deelnemende partij. De stemverhouding naar rato van financiële inbreng blijft hier behouden. Het DB bestaat uit 4 leden, afkomstig uit de gemeenten Beverwijk, Haarlem, Heemskerk en Velsen. Deze invulling sluit goed aan op de veranderende rol en positie van het AB als belangrijkste orgaan van de dienst en is qua ‘bestuurlijke drukte’ het minst belastend voor de deelnemende partijen.

Bevoegdheden bestuur

In de gewijzigde regeling is conform de Wgr uitgewerkt dat alle door de colleges overgedragen bevoegdheden in beginsel aan het AB toekomen. Met het oog op de praktische uitvoering is een delegatiebepaling opgenomen op grond waarvan het AB uitvoeringsbevoegdheden aan het DB kan overdragen met de mogelijkheid tot mandaat aan de directeur. Hieraan wordt begin 2016 invulling gegeven. De sturende rol van het AB wordt aldus vergroot doordat uiteindelijk het AB beslist over de verdeling van de bevoegdheden, hierbij kaders kan meegeven en dus ook kan besluiten deze bevoegdheden weer ‘terug te halen’ door intrekking van het delegatiebesluit.

De positie van het AB wordt op twee wijzen versterkt. Zij krijgt de bevoegdheid leden van het DB, daaronder begrepen de voorzitter, te ontslaan indien zij het vertrouwen van het AB niet meer genieten. Daarnaast wordt een actieve informatieplicht van het DB aan het AB in de wet neergelegd, waar dit voorheen in de gemeenschappelijke regeling moest worden

geregeld. Het AB stelt daarnaast tweemaal per jaar een tussenrapportage vast die aan de deelnemers wordt gezonden, waarin inzicht wordt gegeven in de voortgang van de uitvoering.

Financiële en beleidsmatige kaders

Het DB krijgt de plicht om vóór 15 april van elk jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgende jaar en de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar toe te zenden aan de raden/Provinciale Staten, zodat deze informatie beschikbaar is voor de kadernota. Bij de Omgevingsdienst IJmond wordt in de huidige praktijk de ontwerpbegroting reeds vóór 15 april in het DB behandeld en vervolgens toegezonden aan de raden/PS voor zienswijzen. Hierin is tevens een meerjarenkader opgenomen.

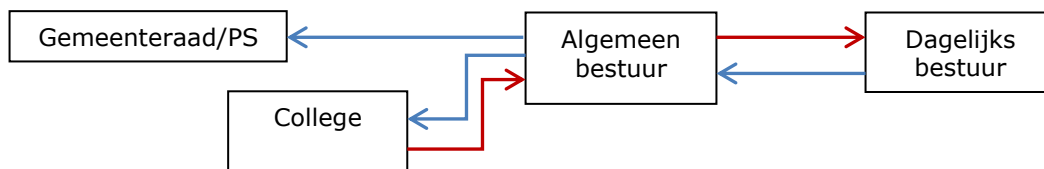
De termijn voor het geven van een zienswijze op de ontwerpbegroting door de raden/PS wordt in de Wgr verlengd van zes naar acht weken. Een zienswijzetermijn van acht weken blijkt in de praktijk ook nog betrekkelijk krap voor de meeste partijen. In de regeling wordt daarom een termijn van tien weken opgenomen. Gelijktijdig met de ontwerpbegroting worden gewoonlijk tevens de jaarstukken verzonden aan de deelnemers. Deze stukken worden vastgesteld door het AB en ter kennisname verzonden aan de deelnemers. Hierop kunnen geen zienswijzen worden ingediend. Daarnaast worden tevens het jaarlijkse uitvoeringsprogramma alsook de tussenrapportages toegezonden aan de deelnemers.

Provincie Noord-Holland en gemeente Haarlem dragen tot 1 januari 2017 bij middels een zogenoemde lumpsum. Vanaf 1 januari 2017 draaien zij mee in de verdeelsleutel zoals die ook reeds geldt voor gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. In de gewijzigde regeling is opgenomen dat ook gemeenten Beemster en Purmerend per 1 januari 2017 mee gaan draaien in deze verdeelsleutel.

In de gewijzigde regeling kunnen door Omgevingsdienst IJmond geen bestemmingsreserves meer worden gevormd vanuit de behaalde resultaten aan het eind van het jaar. Het vermogen van de dienst proactief in te springen op ontwikkelingen en onderwerpen op te pakken komt in het Rapport IJkmoment 2015 Omgevingsdienst IJmond als kernkwaliteit naar voren. In het DB van 16 september 2015 is door de bestuurders benadrukt dat dit in stand gehouden moet worden. Nieuwe projecten/beleid gaan in beginsel via de P&C-cyclus richting de deelnemers die via de begroting een integrale afweging kunnen maken. Onvoorziene ontwikkelingen kunnen verantwoord worden in de tussentijdse rapportage, waarbij de dienst binnen de begroting speelruimte heeft.

Inlichtingen en verantwoording

Schematisch zien de interne en externe verantwoordings- en informatierelaties er na wijziging van de regeling naar een collegeregeling als volgt uit:

De blauwe pijlen geven een inlichtingen- en verantwoordingplicht aan, de rode pijlen het recht van het betreffende bestuursorgaan om een door haar aangewezen lid te ontslaan. De informatieplicht van het DB aan het AB is een actieve informatieplicht. Los hiervan blijft

uiteeraard de verantwoordingsrelatie tussen de colleges van de gemeenten/provincie en de raden/PS bestaan zoals die voortvloeit uit de Gemeente- en Provinciewet.

De Reglementen van Orde van zowel het AB als DB worden begin 2016 aangepast naar praktische handleidingen om invulling te geven aan deze plichten en verantwoordelijkheden. Het AB wordt sterker bij het reilen en zeilen van de dienst betrokken, onder meer door een verhoging van de verplichte vergaderfrequentie van het AB.

Dienstverleningsovereenkomst en afsprakenkader

In de gewijzigde regeling is opgenomen dat met alle deelnemers afsprakenkaders worden afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over de in de regeling gebrachte taken. Naast de inbreng van taken in de regeling kunnen voor zowel deelnemers als derden taken worden uitgevoerd op basis van een dienstverleningsovereenkomst. Na inwerkingtreding van de gewijzigde regeling zal invulling worden gegeven aan de afsprakenkaders.

5. Risico's en kanttekeningen

Geen.

6. Uitvoering

Na toestemming voor aanpassing van de regeling door de raden (en provinciale staten) van de deelnemers, wordt de regeling gepubliceerd en treedt in werking op 1 april 2016.

7. Bijlagen

Matrix met daarin een overzicht van aangebrachte wijzigingen in de regeling, en een toelichting daarop.

Geconsolideerde versie van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling per 1 april 2016.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

het college toestemming te verlenen, zoals bedoeld in artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, een gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond voort te zetten, die in werking treedt per 1 april 2016. De oude gemeenschappelijke regeling van 1 januari 2015 komt hiermee te vervallen.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter